

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 44

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2000

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Αυτό μας το φύλλο συντάχθηκε πριν καν αρχίσει επίσημα η προεκλογική περίοδος των εκλογών που αναγγέθηκαν για τις 9 Απριλίου. Βέβαια, ουσιαστικά, η προεκλογική περίοδος έχει αρχίσει από αρκετό καιρό. Η εφημερίδα μας δεν είναι πολιτική και δεν τοποθετείται σε όσα πολιτικά τεκταίνονται αυτή τη περίοδο. Ούτε και θα αποστεί από αυτή της τη θέση. Η εφημερίδα μας υπηρετεί μόνο μία ιδέα. ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ. Το Πωγώνι μας και την προκοπή του, την ανάπτυξή του και την διατήρησή του σαν χώρος, σαν παράδοση και σαν πολιτιστική συνέχεια. Όμως δεν μπορούμε να μη επισημάνουμε κάτι που πιστεύουμε συμβαίνει για πρώτη φορά σε προεκλογική περίοδο στην Επαρχία μας. Όπως είναι γνωστό το Πωγώνι έχει μείνει έξω από όλα σχεδόν τα Ευρωπαϊκά προγράμματα που σχεδιάστηκαν ειδικά για περιοχές "πεθαμένες" και υποβαθμισμένες όπως η περιοχή μας. Έχουμε γράψει πολλές φορές για τα προγράμματα που προωθούνται στα Ζαγόρια, στην Κόνιτσα, στα Τζουμέρκα, στο Μέτσοβο, στην Πίνδο με πολλά δισεκατομμύρια, ενώ το Πωγώνι παραμένει άγραφο και ξεχασμένο ακόμη και στα διασυνοριακά (INTERREG) που ήταν αποκλειστικά για περιοχές πάνω στα σύ-

νορα όπως η επαρχία μας. Θά περίμενε κανείς, πως τώρα, στην προεκλογική περίοδο θα ακούγαμε, έστω και ...ψέμματα, πολλά ΘΑ-ΘΑ και υποσχέσεις με συγκεκριμένες προτάσεις και άμεσες λύσεις. Ε, μέχρι τώρα που σχεδόν εξαντλήθηκαν όλες οι "προσφορές" και η "παροχολογία" το Πωγώνι δεν υπάρχει επώνυμο και συγκεκριμένα σε ΚΑΜΙΑ λίστα προγράμματος ΚΑΝΕΝΟΣ κόμματος. Χαρακτηριστικά μάλιστα έχει "κοπεί" και το μόνο αγροτικό έργο που βρισκόταν σε εξέλιξη από το 1979, το αρδευτικό Ρογοζίου, για το οποίο ξοδεύτηκαν μέχρι τώρα πάνω από δύο δισεκατομμύρια δραχμές. Αυτός ο αποκλεισμός του Πωγωνίου από όλα τα προεκλογικά προγράμματα όλων των κομμάτων είναι το χειρότερο και το πιο ανησυχητικό σημάδι για την επαρχία μας.

Αυτή μας την απολιτική επισήμανση κρίναμε πως πρέπει να την καταγράψουμε και ως μία ιστορική αναφορά. Ίσως μετά την δημοσίευση αυτή να ακουστούν κάποια "παπαγαλάκια" με τελευταίες προσφορές! Οι Πωγωνήσιοι έχουν γνώση και κρίση και ελευθερία να εκφραστούν. Αυτό δεν είναι στη δική μας πρόθεση να το δρομολογήσουμε. Μένουμε αμετανόητα Πωγωνήσιοι και τίποτε παραπάνω.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ

- * Το να ψηφίσεις είναι συνταγματικό δικαίωμα και χρέος του πολίτη
- * Το τί θα ψηφίσεις, ακόμη και λευκό και άκυρο είναι θέμα ελεύθερης επιλογής

ΙΔΡΥΕΤΑΙ ΠΑΜΠΩΓΩΝΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Με την πρωτοβουλία του συμπατριώτη μας (Δολιότη) καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Αποστόλη Παπαιωάννου ιδρύεται Παιμπωγωνησιακό ίδρυμα Μελέτης και Έρευνας του ευρύτερου χώρου ένθεν και εκείθεν Πωγωνίου, και της Δερόπολης με την κοινή πολιτιστική παράδοση και ιστορία. Η πρωτοβουλία αυτή στηρίζεται και από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα εργαστήριο μελέτης και έρευνας αλλά και ένα πνευματικό κέντρο του επιμεθόριου χώρου. Σε επόμενα φύλλα μας θα έχουμε την πορεία του σημαντικού αυτού για την επαρχία μας θεσμού και το οποίο ασφαλώς όλοι οι Πωγωνήσιοι θα περιβάλλουν με αγάπη.

Η πίτα των Πωγωνησίων στην Αθήνα

➔ Βράβευση Πωγωνησίων εκδόσεων

Την Κυριακή, 27 Φεβρουαρίου, η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων της Επαρχίας Πωγωνίου, έκοψε την πίτα της, σε μια εκδήλωση με τη συμμετοχή πολλών πωγωνησίων της Αττικής.

Η εκδήλωση έγινε στην αίθουσα του Κέντρου Ρουμελιωτών και σημείωσε πλήρη επιτυχία. Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ. Σταύρος Παππάς, χαιρέτησε τους παρευρεθέντες και τους ευχήθηκε για τον καινούργιο χρόνο και την προκοπή του Πωγωνίου. Στη συνέχεια, έκοψε την πίτα και μοίρασαν κομμάτια στους επίσημους προσκεκλημένους και στους εκπροσώπους των Αδελφοτήτων.

Στην εφετινή εκδήλωση, η Ομοσπονδία τίμησε τον εκδοτικό οίκο "Δωδώνη" των Αδελφών Λάζου από την Στρατινίστα και τους εκδότες των τοπικών εφημερίδων του Πωγωνίου και τους επέδωσε αναμνηστική πλακέτα.

Τιμήθηκαν η «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ», του συνεργάτη μας εκδότη κ. Κων. Κωστούλα, τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ», η «ΠΗΓΗ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ», η

«ΒΗΣΑΝΗ», τα «ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ» και η «ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ», έντυπα που εκδίδονται από Αδελφοφίτες και Πολιτιστικά Σωματεία. Το πρόγραμμα συμπληρώθηκε με την εμφάνιση χορευτικού συγκροτήματος, με τραγούδια από χωρwdia και Πωγωνήσιο τακίμι.

Της εκδήλωσης προηγήθηκε η παρουσίαση ντοκυμαντέρ που δημιούργησε Γαλλίδα κοινωνιολόγος με το οδοιπορικό στη μουσική και στα πανηγύρια του Βαγγέλη Χαλιγιάννη.

Ήταν μια προβολή που συγκίνησε τους παρευρεθέντες και χειροκροτήθηκε πολύ. Ακολούθησε δεξίωση, όπου προσφέρθηκαν αναψυκτικά, τσίπουρο και πίτες πωγωνήσιες.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν οι βουλευτές κ. Ευάγγελος Αργύρης, Αντώνιος Φούσας, ο πρώην βουλευτής κ. Γ. Μωραΐτης και άλλοι πολίτευτές, ο δήμαρχος Δελβινάκιου κ. Αθ. Μποζιάρης, πρόεδροι και εκπρόσωποι όλων των Αδελφοτήτων και Ενώσεων.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Θα 'θελα να γράψω όσα είπα κατά την απονομή του βραβείου στην εφημερίδα από την Ομοσπονδία μας στην Αθήνα. Είπα, πως: "όταν ξεκίνησα την έκδοση αυτής της εφημερίδας δεν είχα σκεφθεί ποτέ βραβεία και διακρίσεις. Ξεκίνησα την προσπάθεια για να καταγράψω το σύγχρονο Χρονικό του Πωγωνίου και να συγκεντρώσω μαρτυρίες και πληροφορίες, αναδρομές και ιστορία, από αγάπη για τον τόπο μου και με τον ρομαντισμό ενός αμετανόητου Πωγωνήσιου. Στον δρόμο αυτό είχα συνοδοιπόρους και πολλούς Πωγωνήσιους και φίλους με τις συνεργασίες των οποίων συνθέσαμε και παρουσιάσαμε αυτή την έκδοση. Αυτή την στιγμή της βράβευσης, αισθάνομαι ότι μοι-

ράζομαι μαζί τους καθώς και με όλους εκείνους που στήριξαν την έκδοση, αυτό το βραβείο".

Και τώρα με τη δημοσιοποίηση αυτή θάθελα να συμπληρώσω και να τονίσω για το έργο πληροφόρησης και ενημέρωσης που επιτελούν οι εφημερίδες οι οποίες κυκλοφορούν στο Πωγώνι. Οι συμπατριώτες μας έχουν μια πλούσια πηγή να μάθουν τόσο τα νέα της επαρχίας μας όσο και πολλές άλλες πληροφορίες για την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό που δια-

σώζονται μέσα από την καταγραφή τους σε αυτές τις εκδόσεις. Και είναι ίσως η καλύτερη ευκαιρία να θυμηθούμε τους παλιούς και νέους Πωγωνήσιους εκδότες που άφησαν σε μας τους 20 και πάνω τίτλους εφημερίδων. Ο Σπύρος Σίμος από τη Λάβδα, ο Γεώργιος Γάγαρης από το Γεροπλάτανο, ο Ευάγγελος Φακατσέλης από το Ξηρόβαλτο, Ο Χριστόφορος Σακελλάριος και ο Δημήτριος Βασαγιάννης από τη Βήρσανη, Ο Κ. Οικονομόπουλος από το Δελβινάκι, ο Λεωνίδας Κουτσουμπίνας

από το Δολό, ο Χάρης Παπασταύρου από τον Πωγωνίσκο. Σήμερα συνεχίζει ο Βασίλης Κουτσολιόντας από τη Πωγωνιανή με τον "Πρώτο Λόγο" στα Γιάννενα και ο Χλωμιάτης Θεόδωρος Βεζιάνης με την εφημερίδα "2000" που εκδίδει στη Δερόπολη. Είναι μακρά η παράδοση των Πωγωνησίων στον τύπο και στην δημοσιογραφία και ελπίζω πως σύντομα θα παρουσιάσω μέσα από την σειρά "Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη" και αυτή την καταγραφή με μία εργασία που βρίσκεται προς το τέλος της. Αυτή η αναφορά ήταν ένα χρέος που η συγκυρία της βράβευσης έφερε στην επικαιρότητα και έπρεπε να καταγραφεί σε αυτό το χρονολογικό σημείο.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Το νέο ιδιόκτητο κατάστημα εγκαίνιασε στα Γιάννενα η Ελένη Κων. Γιάννου από τη Χαραυγή το Σάββατο 5 Φεβρουαρίου 2000. Το κατάστημα είναι πρατήριο λευκών ειδών και παραδοσιακών στολών της βιοτεχνίας που διατηρεί στη Χαραυγή.

Ευχόμαστε και μες καλές δουλειές και καλὰ κέρδη.

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο των Κατωλαβδανητών συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Κονδύλης Παναγιώτης
Αντιπρόεδρος: Σταματίου Αθανάσιος

Γεν.Γραμματέας: Θυμιοπούλου Ηλέα

Ταμίας: Σταματίου Ευάγγελος

Εφορος: Σιάνου Δάφνη

Μέλη: Φέττας Δημήτριος, Σταματίου Δημήτριος.

Αντιπρόσωπος στην Ομοσπονδία
Ραφτόπουλος Παναγιώτης

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Πωγωνιανών Αθηνών συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Κιτσώνας Αθανάσιος

Αντιπρόεδρος: Νιάρου Μάρθα

Γεν. Γραμματέας: Καλούδη Χάρη

Ταμίας: Αχιλλέας Τζήμος

Μέλη: Καλούδη Μαριάνθη, Γκόγκος Ευάγγελος, Γκόσος Κώστας.

ΕΥΧΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Στον πολυαγαπημένο μου εγγονό Αριστοτέλη Λυδοπούλο που αποπεράτωσε τις σπουδές του στο εξωτερικό και γύρισε αριστούχος και μας έδωσε μεγάλη χαρά του απειθύνω τις θερμότερες ευχές μου, να ζήσει και να ευδοκμήσει.

Η γιαγιά του Διονυσία Λυδοπούλου

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή

Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:

Κων. Χρ. Κωστούλας

Διευθύνσεις επικοινωνίας:

Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333

Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),

τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»

Πέραμα Ιωαννίνων

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΛΑΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΕΩΝ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΒΡΑΒΕΙΟ

Στην εφημερίδα «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»

Για την προσφορά της στην ενημέρωση και στη διάδοση της ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΠΟΙΗΣΗ

Της ξενιτιάς

Ανάθεμά σε ξενιτιά.....

Τ' έχουνε πάλι τα βουνά

και βαριαναστενάζουν;

μήνα χιονιάς τα πλάκωσε,

ή πέφτει αστροπελάκι;

τ' έχει κι ο Μάρης ο Κωσταντής

και θλίβετ' η καρδιά του;

τον πόνο αυτόν τον γεύεται

και μόνος του τον ξέρει....

Σε ποιόν να πεί το ντέρτι του

που καίει τα σωθικά του;

Να πα το πεί στον ποταμό,

θολώνουν τα νερά του,

να το φωνάξει στα βουνά,

τρομάζουν τα πουλάκια.

Τρέχτε νερά του ποταμού

καθάρια γαργαρένια

κι εσείς πουλάκια του βουνού

για γλυκοκελαδέιστε,

μήπως και τον γλυκάνετε

του Κωσταντή τον πόνο!

*Ανάθεμά σε ξενιτιά

με τα φαρμάκια πούχεις...."

Κωστής Κατω-Μεροπαίος

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΦΑΚΑΤΣΕΛΗ

Στη μνήμη του Κων/νου Β. Φακατσέλη, που απεβίωσε τον περασμένο χρόνο στην Αμερική, η γυναίκα του Ελένη Κ. Φακατσέλη διέθεσε το ποσό των 100 δολαρίων και η κόρη του Πολυξένη Φωτοπούλου-Φακατσέλη το ποσό των 300 δολαρίων, για τις ανάγκες των εκκλησιών Αγ. Νικολάου και Παναγίας Ξηροβάλτου.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο τις ευχαριστεί θερμά και εύχεται ο Πανάγαθος Θεός να αναπαύσει την ψυχή του και να

ΓΑΜΟΣ

*Στις 26 Φεβρουαρίου στον Ιερό Ναό Αγίου Αντωνίου Περιστερίου έγινε ο γάμος του Μιχάλη Αλεξ Μπούρα και της Σοφίας Αθαν. Μπούρα, αμφότεροι οι νεόνυμφοι είναι τέκνα Καστανιανιτών γονέων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου»
Μια σύνθετη εργασία για το πέρας του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή»
Ενας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά»
Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδίου που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ενα 16σέλιδο μεγάλο σχήματος 20Χ28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω»
Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα παιδί του '40 θυμάται»
Ενα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμήσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησεογράφοι του Γένους»
Μια καταγραφή ενθυμήσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου»
Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(0657) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινακίου	(0657) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάβδανης	(0657) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(0657) 31227

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
0657

ΟΤΕ Δελβινακίου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινακίου	22211
Ταχ. Βήσσανης	71249
Ταχ. Δελβινακίου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Ταχ. Πωγωνιανής	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινακίου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Έλεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Εγκαταστάθηκε στην Πωγωνιανή κλιμάκιο του Σώματος Συνοριακών Φρουρών.

Για την στέγαση του νέου Αστυνομικού Σταθμού διετεθή το κτίριο του παλαιού Νηπιαγωγείου το οποίο ανακαίνισθηκε και διαρρυθμίσθηκε καταλλήλως από την Κοινότητα. Περιοχή ευθύνης του Σταθμού είναι ο χώρος των τεσσάρων διαμερισμάτων της διευρυμένης Κοινότητας Πωγωνιανής.

ΤΑ ΧΑΣΙΣΙΑ ΔΕΝ ΣΤΑΜΑΤΟΥΝ...

Στις αρχές Μαρτίου, δύο Αλβανούς συνέλαβαν οι Συνοριακοί Φύλακες να έχουν στις αποσκευές τους 10 κιλά χασίς. Η σύλληψη έγινε στη γέφυρα της Χαραυγής και πρόκειται για τους Κλόντιαν Αρίπι 22 χρόνων και Αρτούρ Στάν 32 χρόνων από το Φιερί που οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα. Μπράβο στους φύλακες που έκαναν τη δουλειά τους. Αλλά πάλι κάποιος πονηρός θα πουν, πως τολμούν αυτά τα... Βαποράκια να περνούν καμαρωτά από μια γέφυρα που φαίνεται από μακριά;

ΑΚΟΜΗ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΟΥΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ!

Ακόμη, ένα ολόκληρο Κράτος δεν μπορεί να βρει, και το χειρότερο δεν μπορεί να διατάξει έναν υπάλληλο να αναλάβει την διεύθυνση του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Πωγωνιανής. Ο αρμόδιος υπουργός είχε χαρακτηρίσει το ίδρυμα "Εθνικό Φάρο" αλλά δεν μπορεί ακόμη να βρει έναν... "φαροφύλακα"! Και το θέμα όπως φαίνεται δεν πρόκειται να λυθεί, αφού ακόμη και σε προεκλογική περίοδο δεν μπορεί να ληφθεί μια απόφαση για τοποθέτηση, μετάθεση αλλά και προσωρινή απόσπαση ενός υπαλλήλου του Υπουργείου να διευθύνει αυτό το ακριτικό ίδρυμα.

ΜΕ ΡΥΘΜΟΥΣ... ΚΕΝΩΝΑΣ!

Με ρυθμούς χελώνας συνεχίζονται οι εργασίες στο δρόμο και στο τμήμα από Χάνι Δελβινάκι μέχρι την γέφυρα των Αγίων. Δουλεύουν τρία-τέσσερα μηχανήματα και δουλειά δεν φαίνεται. Έξι χιλιόμετρα δρόμου τον παιδεύουν τέσσερα ή πέντε χρόνια και ακόμη δεν δείχνει η δουλειά πότε θα τελειώσει. Και να σκεφθεί κανείς ότι στο τμήμα αυτό δεν υπάρχει κανένα μεγάλο εμπόδιο και

δεν εκτελείται κανένα μεγάλο τεχνικό έργο. Για το υπόλοιπο τμήμα από την γέφυρα των Αγίων μέχρι το Καλπάκι δεν κινείται τίποτε. Για όλη αυτή την κατάσταση στο δρόμο Καλπακίου Κακαβιάς που δουλεύεται από το 1988 δεν υπάρχει καμία διαμαρτυρία και καμιά έκφραση δυσαφορίας των εκλεγμένων φορέων της Επαρχίας μας. Είμαστε άξιοι της τύχης μας;

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΧΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΤΥΧΗ

Το έργο της γέφυρας των Αγίων μπορούμε να πούμε ότι έχει καλύτερη τύχη. Η εργαλαβική εταιρία από την Κοζάνη που εκτελεί το έργο φαίνεται πως είναι συνεπής στις συμβατικές της υποχρεώσεις. Μικρή μόνο είναι η καθυστέρηση από τον χρόνο που έπρεπε να παραδώσει τη γέφυρα. Η ζεύξη ολοκληρώθηκε, και υπολείπεται η τοιμεντόστρωση του δαπέδου της γέφυρας και οι προσβάσεις που ολοκληρώνονται σύντομα. Ήδη η γέφυρα φαντάζει μεγαλόπρεπα με το μέγεθός της, το ύψος και το πλάτος. Είναι πράγματι ένα μεγάλο τεχνικό έργο της περιοχής και της Ηπείρου, όπως ήταν και η παλιά γέφυρα των Αγίων.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Αποκριάτικες εκδηλώσεις οργάνωσε την Κυριακή 12 Μαρτίου, το βράδυ,

ο Φιλεκατεδικτικός Λαογραφικός Σύλλογος Πωγωνιανής σε συνεργασία με την Κοινότητα με άναμμα φωτιάς, μεζεδες και γλέντι.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΞΑΝΑ ΣΤΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ!

Ανακοινώθηκε από τον Δήμο Δελβινακίου η οργάνωση Κοινωνικής Υπηρεσίας για τη εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων. Η Υπηρεσία βέβαια θα εξυπηρετεί τους ηλικιωμένους της εδρας του Δήμου και των Διαμερισμάτων που έχουν κάποιες ανάγκες τόσο στη διαβίωσή τους και την υγεία όσο και στην επικοινωνία τους. Είναι πράγματι μια καλή προσπάθεια απαραίτητη τώρα μάλιστα που ο αριθμός των γερόντων αυξάνει. Για να μη λησμονούμε και την ιστορία, πριν από περισσότερα από δέκα χρόνια ο τότε Δήμαρχος Δελβινακίου κ. Μεν. Βίλλης είχε οργανώσει στο Δελβινάκι το Θεσμό των Γερόντων σε συνεργασία με το Υπουργείο Πρόνοιας κατα πρωτοποριακό πανελλήνιο τρόπο με την στήριξη του Υπουργείου, άλλων φορέων και με την ενίσχυση πολλών Δελβινακιωτών και με σημαντική εθελοντική προσφορά εργασίας.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΗ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Τη σύσταση Αναπτυξιακής Εταιρίας ανακοίνωσε η Κοινότητα Πωγωνιανής. Πρώτη της δραστηριότητα σε συνεργασία με το ίδρυμα Αβέρωφ για την απόσπαση στεμωμάτων του ιδρύματος και τη παραγωγή τοίπουρου. Περισσότερες λεπτομέρειες θα έχουμε στο επόμενο φύλλο.

Μ.Μ.Β. ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.

Φοροτεχνικά, Λογιστικά,
Οικονομοτεχνικές μελέτες

Μιχαήλ Αγγέλου 5

453 92 Ιωάννινα

τηλ.: 0651 - 64610, 64611

fax: 0651-64611

Μάριος Βίλλης

Ηλεκτρ. Μηχανικός Η/Υ
Υπεύθυνος Μηχανοργάνωσης

ΠΑΝΟΣ ΧΡ. ΖΩΪΔΗΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ειδικός προσθετολόγος

Λασκαρίδου 110 - Καλλιθέα

Τηλ.: 9522221 - 094 774664

ΣΤΑΥΡΟΣ Β. ΜΠΕΤΖΟΥΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 130 - Τ.Κ. 542 48

ΤΗΛ. 30.1.267 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 2 (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΑΡΧΟΛΟΓΕΙΟΥ)

Δέχεται καθημερινώς 9-1 π.μ. και 6-8 μ.μ.

εκτός από απογεύματα Δευτέρας-Τετάρτης που θα δέχεται με ραντεβού

Τηλ.: 30404, κιν.: 093-823338

Σύμβαση με όλα τα Ταμεία

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΡΥΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Γράφει ο Αθ. Δέμος, φιλόλογος

Μέρος 3ον

Στο ξεκίνημα για το σχολείο έβαζαν στο σακκούλι τους τη φυλλάδα δηλ. το βιβλίο τους και το μμπομποτένιο (καλαμποκίσιο) ψωμί, με ελιές, τυρί, κρεμμύδι ή αυγό. Το σακκούλι ήταν αρκετά μεγάλο και πλατύ, μάλλινο, υφασμένο στον αργαλειό, με μαύρες και άσπρες γραμμές. Κρατιόταν με μάλλινο σχοινί, πολύχρωμο συνήθως, που περνούσαν στο δεξιό ώμο, κάτω από την αριστερή μασχάλη και ακουμπούσε στην αριστερή πλευρά.

Το Σεπτέμβρη, αρχή του σχολικού έτους, τα μεγαλύτερα στην ηλικία παιδιά πρωί-πρωί περνούσαν από τα σπίτια των μικρών παιδιών, που για πρώτη φορά πήγαιναν στο σχολείο, τα έπαιρναν από το χέρι και τα οδηγούσαν στο σχολείο. Πίσω ακολουθούσαν ο πατέρας ή η μητέρα ή κάποιο άλλο συγγενικό πρόσωπο και όταν βεβαιώνονταν ότι το παιδί τους πήγε στο σχολείο, έφευγαν.

Οι τιμωρίες ήταν πολύ αυστηρές και πολλές φορές καταντούσαν απάνθρωπες. Βλέποντας αυτές τις ποινές οι μαθητές, κατέβαλλαν προσπάθειες να αποστηθίσουν κομμάτια από το ψαλτήρι, το ευχολόγιο και άλλα εκκλησιαστικά βιβλία. Οι γονείς ποτέ δεν παραπονιόνταν στο δάσκαλο για τιμωρία των παιδιών τους. Οι ίδιοι πολλές φορές παρακινούσαν το δάσκαλο να τιμωρήσει τα παιδιά τους για μικροζημιές.

Το 1824 χτίστηκε το πρώτο σχολικό κτίριο στο Δολό, πάνω από την εκκλησία. Είχε δύο δωμάτια για δύο δασκάλους. Χρησιμοποιήθηκε για σχολείο αρκετά χρόνια. Αργότερα κρίθηκε ακατάλληλο, γιατί ήταν χαμηλοτάβανο και είχε μικρά παράθυρα και τα παιδιά πληθύναν. Το 1848 έχτισαν δίπλα από αυτό μεγαλύτερο και ανετότερο. Ήταν ημιδιώροφο. Επάνω είχε δύο αίθουσες διδασκαλίας (για δύο δασκάλους). Σε κάθε δωμάτιο υπήρχε τζάκι και ένα αμμοκιβώτιο, για να γράφουν τα παιδιά επάνω στην άμμο.

Το 1870 με προσωπικές εισφορές και με εράνους στην Κων/πολη και αλλού, έκτισαν νέο διδακτήριο μεγάλο (12 μ. μήκος και 6 μ. πλάτος) με πολλά και μεγάλα παράθυρα, διώροφο. Μετά την απελευθέρωση (1913) στα

περισσότερα χωριά χτίστηκαν καλά σχολεία. Σε μερικά, με τη βοήθεια των ομογενών από το εξωτερικό χτίστηκαν καλά σχολεία και πριν από την απελευθέρωση. Στο Δολό βοήθησαν πολύ οι Δολιώτες της Κων/πολης.

Ο δάσκαλος προσλαμβάνονταν με συμβόλαιο (συμφωνητικό) που υπογράφονταν μεταξύ του δασκάλου και της φοροεπιτροπής. Αυτό εγίνονταν σε όλα σχεδόν τα χωριά. Στο συμφωνητικό αυτό αναγράφονταν ο χρόνος για τον οποίον προσλαμβάνονταν, η αμοιβή, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του δασκάλου κλπ. Το συμφωνητικό αυτό στέλνονταν στη μητρόπολη, η οποία εξέδιδε άδεια διδασκαλίας. Στην Πωγωνιανή υπήρχε αρχιερατικός επίτροπος, δηλ. εκπρόσωπος του μητροπολίτη, ο οποίος υπέγραφε αντ' αυτού, δηλ. αντί του Μητροπολίτη. Για 20 σχεδόν χρόνια αρχιερατικός επίτροπος ήταν ο Αναστάσιος Οικονόμου από τις Δρυμάδες, ο οποίος άφησε εποχή στην εκτέλεση του καθήκοντός του.

Για το Σταυρισιάδι δεν έχουμε καμιά πηγή πληροφοριών για τη στοιχιάδη μόρφωση των παιδιών. Γνωρίζουμε όμως ότι οι κάτοικοι του υπήρξαν ανέκαθεν φιλοπρόδοι και ενδιαφερόνταν πολύ για τη μόρφωση των παιδιών τους. Από διάφορες διηγήσεις πληροφορούμαστε ότι φρόντιζαν άλλοτε να αναθέσουν στον παπά του χωριού (στα πολύ παλιά χρόνια) και άλλοτε να βρούν κάποιο δάσκαλο "να ανοίξη τα μάτια" των παιδιών τους. Να τους μάθει λίγα γράμματα να μπορούν να γράφουν και να διαβάζουν και παράλληλα να ακούσουν κάτι για την ένδοξη ιστορία των προγόνων μας. Αλλά και να γνωρίσουν το βαθύτερο νόημα της θρησκείας μας.

Γύρω στη δεκαετία του 1930 χτίστηκε το ωραίο διδακτήριο, που υπάρχει και σήμερα, αλλά, δυστυχώς χρησιμεύει ως φυλάκιο, όπου διαμένουν οι στρατιώτες που εγκαταστάθηκαν εκεί για τη φύλαξη των συνόρων. Η λειτουργία του σχολείου σταμάτησε πριν από πολλά χρόνια....Γιατί στο χωριό τώρα κατοικούν λίγοι ηλικιωμένοι. Άλλη μία νεκρή πολιτεία....

συνεχίζεται

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Στον Πρόεδρο της Κοινότητας Πωγωνιανής κ. Παντ. Τσέβη και στους εκπροσώπους του Δολού κ.κ. Χριστοφ. Κωσταρά και Ευάγγ. Δάκα.

Κύριοι

Σας απευθύνω αυτή την επιστολή σαν μισός Δολιώτης εκ μητρός αλλά και σαν άνθρωπος που ασχολείται με τα κοινά περισσότερα από 35 χρόνια. Θέμα αυτής μου της επιστολής είναι η βήναυση και αδικαιολόγητη υλοτομία του δολού που αποφασίσατε και προωθείτε. Μια υλοτομία στην οποία αντιστάθηκαν τα Κοινοτικά συμβούλια των περασμένων χρόνων, και τους αξίζει ο έπαινος για έναν αγώνα να διασώσουν το δάσος από τις πιέσεις των δασικών. Ένα δάσος που είναι το μόνο ίσως παρθένο δάσος που μένει στην επαρχία μας και για αυτό αποτελεί και τον πλούτο σύμφωνα με την σύγχρονη αντίληψη περί οικολογίας και περιβάλλοντος. Είναι αυτό που προσήλκυσε κάποιους επιστήμονες που είδαν πως αποτελεί μια προϋπόθεση για μια άλλη ανάπτυξη της περιοχής. Είναι γνωστή η τύχη των δασών που μπαίνουν σε τέτοιες διαδικασίες υλοτόμησης οι οποίες εξελίσσονται ανέλεγκτα σε μια ανευ προηγούμενου λεηλασία και καταστροφή τους. Και είναι κοινό μυστικό πως μεθοδεύονται οι υπερβάσεις των λεγόμενων μελετών διαχείρισης με τη απουσία οποιουδήποτε ελέγχου. Προχωρήσατε σε μια απόφαση αντίθετη προς την ιστορία της παλιάς Κοινότητας με μία δόση αλαζονείας και περιφρόνησης της παράδοσης, βιαστικά και αψηχολόγητα και με μία στρεβλή άποψη για την εξοικονόμηση μερικών εκατομμυρίων για το ταμείο της Κοινότητας. Έτσι επιβεβαιώνετε εκείνους που θα σας καταλογίσουν αδυναμία και ίσως έλλειψη ικανότητας να βρείτε και να αντιλήστε και να διεκδικήσετε πιστώσεις από άλλες πηγές δίνοντας συγχρόνως ένα άλλοθι στην Διοίκηση να μη κατανέμει κονδύλια στην Κοινότητα. Αφού έχετε από τα δάση γιατί να πιεσθεί η Νομαρχία να σας βοηθήσει; Αυτή μου η επιστολή δεν αποτελεί παρέμβαση στη διαχείριση της Κοινότητας. Κατατίθεται όμως από μία αίσθηση ευθύνης, σαν καταγόμενος και από το Δολό, αλλά περισσότερο κατατίθεται ως μία καταγραφή για την ιστορία του τόπου μας όπου ο καθένας μας καταθέτουμε την προσωπική μας υπεύθυνη θέση, άποψη και δράση, για να διαβάζεται και από τους μεταγενέστερους.

**Μισοχωριανικά
Κων, Χρ. Κωστούλας**

ΤΑ ΔΑΣΗ ΤΗΣ ΒΕΛΑΝΙΔΙΑΣ

"Η Βελανιδιά, επειδή ήταν το μεγαλοπρεπέστερο δένδρο (γιαυτό και "τραβούσε" τους κεραυνούς), ήταν αφιερωμένη στον Δία και είχε τις προστάτιδες της, τις νύμφες Δρυάδες. Τα δάση της βελανιδιάς ήταν ιερά και προστατεύονταν με κάθε τρόπο. Έτσι υπήρχαν στη χώρα μας ωραιότατα δάση με βελανιδιές. Τα δάση αυτά, συγκρατούσαν φυσικά και τα εδάφη και το νερό..."

**Από άρθρο του καθηγητή της Οικολογίας
του Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Ν. Μάργαρη**

«ΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ»

"....Ποιός από μας δεν θα κατηγορήσει και καταδικάσει την πράξη εκείνου του ασυνείδητου, που θάζει στοχο σκόπευσης τις πινακίδες σημάτων των εθνικών οδών; Είμαι σίγουρος ότι θα νιώθετε το ίδιο ντροπισμένοι όπως κι εγώ, βλέποντας τις περισσότερες πινακίδες, κόκκινο από τουφεκίες δυστυχώς, οπλοφόρων, που έχουν άδεια κυνηγιού.

Να ένα αδιάσειστο στοιχείο κατηγορίας εναντίον μας. Μήπως έχουν άδικο;

Σφάλμα δεν είναι το γύρισμα στα δουνά όλη νύχτα με τα 4x4 δολοφονώντας τα ανυπεράσπιστα αγρίμια, που τυφλωμένα από τους προβολείς, στέκονται καταμεσίς

του δρόμου και πέφτουν νεκρά από τα ύπουλα και παράνομα θόλια μερικών ανάνθρωπων ντουφεκαλεύρηδων;

Λίγο φιλότιμο δεν υπάρχει; Εσύ, νυχτολαθροθήρα, σκέφτηκες ότι σε λίγα χρόνια δεν θα υπάρχουν τίς περισσότερες πινακίδες, θάλασσα και τα παιδιά σου θα βλέπουν τα ζώα της πανίδας μας μόνο σε φωτογραφίες; Τι θα τους πεις;

Να οι αμαρτίες γονέων που θα στερούν τους απογόνους από ένα σπουδαίο άθλημα...."

**Απόσπασμα από το άρθρο
"Σφάλματα" του τ. Προέδρου Κυ-
λη. Ομοσπονδίας Ηπείρου κ. Θωμά
Κράβαρη που δημοσιεύθηκε στον
"Πρωτό Λόγο" Ιωαννίνων.**

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΘΥΜΑΤΑΙ...

Από την κ. Διονυσία Λυδοπούλου, από την Αγία Μαρίνα, πήραμε μία ακόμη δόση αναμνήσεων με τον δικό της τρόπο έκφρασης και με την πατριδολατρεία που χαρακτηρίζει τα γραφόμενά της, και με πολλή ευχαρίστηση δημοσιεύουμε.

Η ΠΟΘΗΤΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

Εψές ο ήλιος έδωσε στην Ποθητή Πατρίδα είδα το ηλιοβασιλέμα και τα βουνά της είδα. Με πήρε το παράπονο, και ξέσπασα σε κλάμα. Στο στίπι μου εσκέφτηκα να στείλω ένα γράμμα. Μανούλα μου, σας χαιρετώ, από χιλιάδες μίλλια, σας στέλνω χαιρετίσματα, σας στέλνω δώρα χίλια. Μην πείτε πως σας ξέχασα, κι αν βρίσκομαι στα ξένα, με συνεισφέρει ο πόνος σας αδελφία, αγαπημένα, τα παιδικά τα χρόνια μου θυμούνται ένα ένα, και τον παππού και τη γιαγιά με μάτια δακρυσμένα. Τ' αγαπημένο μου χωριό με τα νερά τα κρύα τους ίσκιους στα πλατάνια του και τα ψηλά βουνά του. Ξαν τότε, αχ, πως θάθελα ν' ανείμαι μία μέρα να γείρω μες' τα έλατα στο δροσερό αγέρα ως που να βγει ο Αυγερινός και το λαμπρό φεγγάρι και κεί να μέβρη ο θάνατος, ο χάρος να με πάρη.

Κι άλλα πολλά θέλω να γράψω μέσα σε τούτο το χαρτί, τα μάτια μου όμως δακρύζουν, μη με ρωτάτε Γιατί.....

* * *

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Τιμή και δόξα στους Αθάνατους Νεκρούς μας. Στους τάφους σας ανάβωμε χρυσά λιβανιστήρια για σας τα νικητήρια τα χείλη μας υμνούν σε σας που πρωτοσπειράτε της λευτεριάς το σπόρο σε πέλαγα και σε στεριές λαχταρισμένο δώρο. Σε σας δεν πρέπει κλάματα, δάκρυα και μοιρολόγια για τ' άταφα σας κόκκαλα που σέρνονται στα λόγγα σε σας ταιριάζει αμάραντο, στεφάνι τιμημένο από τη δάφνη, την ελιά στολίδι διαλεγμένο. Τι κι αν ευρίσκεσται νεκροί σ' άγνωστα κοιμητήρια; Για σας θα κάνει η Πατρίς αιώνια θυματήρια. Δεν πολεμήσατε εσείς με όπλα και με χέρια παρά μ' ελληνική ψυχή που λάμπει με σ' αστέρια. Και κεί που αντικρύζωμε σκόρπια τα κόκκαλά σας σηκώνωμε το χέρι μας ευλαβικά κοντά σας και τον σταυρό μας κάνωμε, τα γόνατα λυγίζουν για τους Αθάνατους νεκρούς που λευτεριά χαρίζουν, Ηρώων τάφος πάσα γη τα χείλη ψυθιρίζουν σ' αυτούς που παν στον πόλεμο και πίσω δεν γυρίζουν.

Λαππας

**SERVICE από το 1948
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ**

ΦΕΙΔΙΟΥ 8 - 10678 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3808.382 - 3820.701
3302.105 - 3302.940
FAX: 3820.701

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Η ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ

Δημοσιοποιήθηκε πλέον ανοιχτά μια αντιπαράθεση που υποβόσκει στο Δήμο Δελβινακίου μεταξύ της Αδελφότητας Βήσανης και του Δημάρχου με επιστολές που δημοσιεύτηκαν σε Γιαννιώτικες εφημερίδες. Η αντιπαράθεση μεταξύ Δημάρχου και Αδελφοτήτων των χωριών του Δήμου φάνηκε και στην Ημερίδα που οργανώθηκε το καλοκαίρι στο Κεράσσοβο από την Συντονιστική Επιτροπή των Αδελφοτήτων, με την απουσία μάλιστα του Δημάρχου. Η εφημερίδα μας δεν θα μπει μέσα στις λεπτομέρειες της αντιπαράθεσης ούτε θέλει να αναφερθεί σε όσα περιλαμβάνονται στα δημοσιεύματα. Θα εξετάσει όμως το θέμα από μια άλλη πλευρά, καθαρά Πωγωνήσια, η οποία φέρει την ιστορική συμβολή των Αδελφοτήτων στην ανάπτυξη των τώως Κοινοτήτων και την προσφορά έργων ευπαιδείας και μνημείων πολιτισμού και κοινωνικής αλληλεγγύης. Φαίνεται πως η εξουσιαστική αντίληψη που καλλιέργησε το σχέδιο "Καποδιστρίας" υπονόμεισε αυτή την ιστορική κατεύθυνση της δράσης των Αδελφοτήτων και δημιούργησε ένα "χασμάλικι" ανάμεσα στους αποδήμους και τους νέους τοπικούς "άρχοντες". Δεν είναι βέβαια γενικό το φαινόμενο, αλλά η κατάσταση δεν είναι ευχάριστη με όσα δημοσιοποιούνται. Οι Αδελφότητες έχουν προσφέρει πολλά δια την δημιουργία πολλών υποδομών στα χωριά μας. Είναι γνωστά και αναγνωρίσιμα. Οι αποδήμιοι και οι διοικήσεις των Σωματείων ποτέ δεν είχαν σκεφθεί να διεκδικήσουν την ιδιοκτησία αυτών των υποδομών και να αποκτήσουν τίτλους κυριότητας. Τα θεωρούσαν αυτονοήτα χωριανικά με μία γενική αντίληψη του Κοινοτικού κτήματος, για την διατήρηση και συντήρηση των οποίων συνεχώς και με πολλή ευχαρίστηση και θυσίες φρόντιζαν, σαν να ήταν -και ήταν- δικά τους. Η Καποδιστριακή οργάνωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πέρασε την όψη ότι όλες αυτές οι υποδομές ανήκουν στην διαμορφωθείσα Τοπική εξουσία και στην απόλυτη διαχείρισή της. Έτσι απομονώθηκαν οι Αδελφότητες από τις υποδομές αυτών τόσο σαν ιστορική συνέχεια όσο και συναισθηματικά και συγχρόνως δημιούργησε απορριπτικές συνθήκες συνέχισης του μακροχρόνιου φιλογενούς έργου των αποδήμων μεσα από τις Αδελφότητες. Αυτό είναι ό,τι χειρότερο μπορούσε να φέρει ο

"Καποδιστρίας", να αποθαρρύνει δηλ. τις Αδελφότητες να συμβάλουν στην ανάπτυξη των νέων Δήμων και να λειτουργήσουν σαν μία εμπροσθοφυλακή εκεί δίπλα στα Κέντρα λήψεως αποφάσεων με τα αξιόλογα και επιτυχημένα στην κοινωνία, στην επιστήμη και στην επιχειρηματική δραστηριότητα μέλη τους. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε πως μια μεγάλη δύναμη ανθρώπινου δυναμικού των χωριών μας είναι οι αποδήμιοι. Θα ήταν σωστό να παραδεχτούμε πως η μεγαλύτερη δύναμη είναι οι αποδήμιοι μας, και αριθμητικά και αξιολογικά. Και αυτό το δυναμικό μας, είναι πολύτιμο για τα χωριά μας και είναι τώρα μεγαλύτερη ανάγκη να ενισχυθούν οι δεσμοί των αποδήμων με τα χωριά μας. Και αυτό έπρεπε να το είχαν επισημάνει πρώτοι οι Καποδιστριακοί μας άρχοντες και να το "εκμεταλλευτούν". Τα "κουκιά", δηλ. οι ψήφοι στα χωριά μας λιγοστεύουν σε σημείο που το εκλογικό σώμα να μη μπορεί να επηρεάσει την συμπεριφορά και τις αποφάσεις της Περιφερειακής Διοίκησης η οποία πιέζεται από πληθυσμιακά ισχυρότερους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτό είναι ένας ακόμη λόγος για μια στενή και καρποφόρα συνεργασία αποδήμων-μέσω των Αδελφοτήτων-και των νέων Οργανισμών Αυτοδιοίκησης. Πρέπει όμως οι "Καποδιστριακοί" να αναγνωρίσουν τον ρόλο των Αδελφοτήτων και να μη τους αποκόψουν από όσα με θυσίες και με το πείσμα της αγάπης για το χωριό τους, δημιούργησαν στην μακρόχρονη ιστορία τους και τη φιλογενή δράση για να μη σπάσουν και οι δεσμοί των αποδήμων με τη γενέτειρα. Πολλές Αδελφότητες έχουν ηλικία που ξεπερνάει τα 100 χρόνια και τα καταστατικά τους είναι μνημεία φιλοπατρίας και κοινωνικού στοχασμού και αποστολής. Ας μη το λησμονούμε αυτό. Είναι ένα κομμάτι της ιστορίας του Πωγωνίου που δεν ξεγράφεται εύκολα και ασυλλόγιστα. Οι νέοι Οργανισμοί Αυτοδιοίκησης δεν μπορούν και δεν έχουν δικαίωμα να το αγνοούν. Η Κοινότητα των Πωγωνησίων, σαν ανθρώπινη επικοινωνία, δεν καταργείται με οποιαδήποτε διοικητικά σχήματα. Το Πωγωνί μένει και διατηρείται, μία πολιτιστική, ιστορική και γεωγραφική ενότητα που θα επιβιώσει πέρα και πάνω από οποιεσδήποτε εξουσιαστικές νοοτροπίες.

Κ.Χ.Κ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ-ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Χολαργός 12-2-2000

Αγαπητέ Κώστα

Η νέα προσφορά σου στο ευγενές άθλημα "να μη σβήσει το παρελθόν", με το καινούργιο βιβλίο σου, "Οι ειδησεογράφοι του Γένους", σε κατατάσσει αμετακίνητα στους ακαταπόνητους ερευνητές της ιστορίας.

Οι μαρτυρίες που φέρνεις στο φως είναι ένα μνημόσυνο ευγνωμοσύνης προς εκείνους που με την καταγραφή τους διέσωσαν περιστατικά, καταστάσεις, συνθήκες και τρόπους ζωής περασμένων εποχών, ενώ παράλληλα συμβάλλεις σε μια τεκμηριωμένη ιστορικά εικόνα. Μόνο η αγάπη σου για τον τόπο και το μεράκι σου για την ιστορία του μπορούν να αλαφρύνουν τον κόπο

σου, ώσπου να "λαγαρίσεις" λόγο όχι μόνο ανορθόγραφο, αλλά και ιδιαίτερα κακογραμμένο. Το σημαντικότερο αποτέλεσμα σε δικαιώνει απόλυτα: άλλη μια πολύτιμη προσφορά στην πατρίδα, αλλά και ένα ανάγνωσμα γλαφυρό- η γραφή άψογη με λυρικές αντάυγειες, με σφήνεια ζηλευτή, με πειθώ και λογική συνέπεια-ενδιαφέρον, μια περιδιάβαση στα χρόνια και στους τόπους που κρατούν τις ρίζες μας.

Αγαπητέ Κώστα, σε συχαίρω θερμά και σου εύχομαι υγεία, για να συνεχίσεις να μας δίνεις αναγνώσματα τόσο χρήσιμα και τόσο ενδιαφέροντα και συναρπαστικά.

Με αγάπη και εκτίμηση

Αθηνά Παπαχαρίση- Πάλλη

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Αγαπητέ Κε Κωστούλα

Στην ωραία εκδήλωση-συνάντηση των Πωγωνησίων για την βράβευση του "ΤΥΠΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ" στην Αθήνα, ακούσαμε και είδαμε πολλά και ωραία για το Πωγώνι μας. Ιδιαίτερα χαρήκαμε για την βράβευση της "ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ" που δεχθήκατε και σας συχαίρουμε από καρδιάς, ευχόμενοι υγεία και δύναμη για τη συνέχιση του αγώνα σας, για το καλό του Πωγωνίου, τη διατήρηση και δυνάμωση των δεσμών μεταξύ των απανταχού Πωγωνησίων.

Αθήνα 2-3-2000

Με πολλή εκτίμηση

Κ. Τριαντάφυλλος

* * *

Αθήνα 5-2-2000

Αγαπητέ και φίλε κ. Κώστα

Κατ' αρχάς σας συχαίρω θερμότατα για τη μαχητική σας δημοσιογραφία και κυρίως για τους αγώνες προς διάσωση του οικολογικού περιβάλλοντος της Επαρχίας μας.

Διαβάζω και θαυμάζω τον ανένδοτο αγώνα σας και τη φωνή διαμαρτυρίας που υψώνετε κατά των ακόρεστων, αδηφάγων και αδιστακτων επιδρομών που λεηλατούν τα ωραία μας δάση που πολλά είδη δένδρων είναι σπάνια για το είδος που διασώζονται ως απιλιθώματα επί αιώνες ολόκληρους χωρίς να υπάρχει κανείς αρμόδιος να τα προστατεύσει.

Δεν καταλαβαίνουν οι ανεγκέφαλοι, ότι μαζί με την καταστροφή της σπάνιας χλωρίδας καταστρέφεται και η πανίδα αγρίων θηραμάτων από άλλοι ειδους επιδρομών. Θα την εξαφανίσουν ολοκληρωτικά.

Ετσι σε λίγο θα θρηνούμε και μεις οι παλαιοί κάτοικοι της περιοχής όπως ο αειμνηστος ποιητής Μαλακάσης:

"Το δάσος που λαχταρίζεις

ως που να το περάσεις,

για πάντα να ξεχάσεις

Διαβάτη αποσπερνέ..."

Το εξολοθρεψαν βάρβαροι υλοτόμοι.

Και πάλι φίλτατε κ. Κώστα , σας συχαίρω για τη δημοσιογραφική σας προσπάθεια και για την ποικιλία της ύλης από ηθιογραφήματα, διηγήματα, λαογραφήματα και την τοπική ειδησεογραφία που αναθερμαίνουν την νοσταλγία των ξενητεμένων για την επιτροπή στη γενέτειρα πατρίδα, τον τόπο και τη ρίζα της καταγωγής μας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Γεώργιος Φέττας

ΤΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ Ι. ΛΥΚΕΙΑΡΧΟΥ
Κ ΣΤΑΥΡΟΥ Ι. ΣΠΥΡΩΝΗ

Πρόσφατα οι εκδόσεις ΤΑΚΗ ΜΙΧΑΛΑ έδωσαν στην κυκλοφορία το βιβλίο του Καστανιανίτη φιλόλογου τ. Λυκειάρχη, Σταύρου Ι. Σπυρώνη, "Τα Λατινικά, Αλβανικά, Εβραϊκά και Σλάβικα στην Ελληνική Γλώσσα λεξικογραφημένα". Το βιβλίο αποτελείται από 286 σελίδες και περιέχει και συνοπτική ιστορική αναδρομή στην αρχαία Ελλάδα, τη Ρώμη και το Βυζάντιο.

Ο συμπατριώτης μας συγγραφέας έχει εκδόσει και άλλα βιβλία για τα οποία έχουν εκφραστεί κρίσεις επαινετικές σε εφημερίδες και επισημονικά περιοδικά:

1.- Ευριπίδου Ιφιγένεια η εν Αυλίδι". Εμμετρη λογοτεχνική μετάφραση. Εκδ. ΔΩΔΩΝΗ Αθ. 1970, σ. 77.

2.- Θέατρο είναι η ζωή". Αναζητήσεις, Διαπιστώσεις, Απόγνωση, Λύτρωση....(Ποιητική συλλογή) εκδ. ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ, Αθ.

1995, σ78.

3.-"Τι δεν είναι Ελληνικό στην Ελληνική γλώσσα". Τα Τούρκικα στη γλώσσα που μιλάμε λεξικογραφημένα με 7000 - περίπου- Ελληνικά επίσημα τούρκικης καταγωγής. Εκδ. ΤΑΚΗ ΜΙΧΑΛΑ, Αθ. 1996, σ240.

4.-"Ιπποκράτους Όρκος", ποιητική απόδοση, μετάφραση, ερμηνευτικά σχόλια. Η ζωή και το έργο του Ιπποκράτη με αναφορά σε επίλεκτα τμήματα. Εκδ. ΤΑΚΗ ΜΙΧΑΛΑ, Αθ. 1996 σ24.

5.-"Τι πήραν οι Τούρκοι από την Ελληνική γλώσσα" Εκδ. ΤΑΚΗ ΜΙΧΑΛΑ Αθ. 1996, σ103.

Στο τελευταίο βιβλίο ο συγγραφέας αναγγέλει την έκδοση άλλων 12 βιβλίων του. Του εκφράζουμε θερμά συγχαρητήρια για το εδοθέν έργο του και του ευχόμεθα εγκαρδίως να αξιωθεί να πραγματοποιήσει όλες τις συγγραφικές του επιθυμίες.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ
ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

1. Ο κ. Σ. Μπετζούνης, Ρουσιώτης μας έστειλε το ημερολόγιο του Συνδέσμου Ρουσιωτών.

2. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βήσσανης μας έστειλε το ημερολόγιο που κυκλοφόρησε με ζωγραφιές των μαθητών

του σχολείου.

Ευχαριστούμε τους αποστολείς των ημερολογίων και περιμένουμε και από τους άλλους φορείς που κυκλοφόρησαν ημερολόγια ένα δείγμα για το αρχείο της εφημερίδας μας.

ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΟΛΟ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΚΑΛΑΝΤΑ

Καθυστερημένα το μαθαμε αλλά για την ιστορία πρέπει να το γράψουμε πως και στο Δολό ακούστηκαν καλάντα κατά τις γιορτές Χριστουγέννων και πρωτοχρονιάς. Και μάλιστα

από δυο ομάδες. Μπράβο στα παιδιά που βρέθηκαν εκεί και κράτησαν την παράδοση.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για την συμπαράσταση, συναιτίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια, στους αναγνώστες και συμπατριώτες μας κ.κ. Χάρη Καραγιάννη, Παν. Κύρκο, Στ. Νικόπουλο, Αντ. Σελεβά, Κων. Χαρίση, Φώτο Πότση, Παντελή Αρμπυρο, Βασ. Πανταζή, Καίτη Παπαδάκη, Νικ. Πανταζή, Βασ. Κωτσάκη, Θεόδ. Γκίσο, Δημ. Τσάβαλο, Δημ. Ζαμπέλα, Ντίνα Κυρούση, Παντελή Οικονόμου, Αθ. Δέμο, Αθαν. Μάνο, Χρ. Φακατσέλη, Αντών. Φακατσέλη, Φιλ. Δάμπα, Βασ. Παπαθανασίου, Όλγα Δάσιου, Αθαν. Καρακώστα, Νικ. Παπαδόπουλο, Αθ. Βαδύμα, Χρυσ. Λαμπρίδη, Κων. Κίτσο, Λευκή Νόνη, Κων. Τζόκα, Θεοφ. Ζαμπάνη, Διον. Λυδοπούλου.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ
...ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ!

Από το παρελθόν βρήκαμε δυο ανταποκρίσεις από το Πωγώνι μας σαν ένα δείγμα και του αγώνα που έκαναν οι προηγούμενες γενιές οι οποίες όπως φαίνεται ήταν πιο μαχητικές από μας τους νεώτερους.

Εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ" Ιωαννίνων φύλλο 194 / 12 - 10 - 1925

Βάλισσα 1 'Οκτωβρίου 1925

Τὸ χωρίον μας Βάλισσα του Πωγωνίου ἀπέχει περὶ τὰ πέντε λεπτά τῆς ὥρας, ἀπὸ τὰ ἑλληνοαλβανικά σύνορα. Διὰ τοῦ χωρίου μας διέρχεται ὁ ποταμὸς Γυφτοπόταμος. Οὗτος, πηγάζων πέραν τοῦ χωρίου Λάβδανης, καὶ διέρχόμενος εἰσέρχεται, εἰς τὴν ἀλβανοκρατομένην Βορείαν Ἠπειρον. Ἐν καιρῷ χειμῶνος ἀπομονώνει τὸ χωρίον μας, ἐγκαταλείπων αὐτὸ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καὶ διακόπτων πᾶσαν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ λοιποῦ Κράτους. Βλέποντες τὴν ἀδιοκρήνητον ταύτην κατάστασιν, πρὸ καιροῦ ἀπετάθημεν πρὸς τὸ ὕπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, νομίζοντες ὅτι τὸ Κράτος θὰ φανῇ ἀρωγὸν πρὸς ἡμᾶς. Πρὸς τοῦτο δέ, τὸ ὕπουργεῖον ἐνέκρινε πιστώσιν ἐκ 200 χιλιάδων δραχμῶν, διὰ τὴν κατασκευὴν γεφύρας Ἐξωδικῶς δὲ ἐπληροφορήθημεν ὅτι διετάχθη ἡ ἀρμοδίᾳ Ὑπηρεσία Ἰσωνιῶν, ὅπως προβῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας. Κατὰ τὸν Φεβρουάριον ἐ. ἐ. ἦλθον ἐπὶ τόπον, δύο μηχανικοὶ τῆς Νομαρχίας, οἵτινες περιέγραψαν ὅλην τὴν τοποθεσίαν τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον δῆθεν, θὰ κατασκευάσῃ ἡ γέφυρα. Ἐκτοτε ὅμως οὔτε φωνὴ, οὔτε ἀκρόασις, ἤκουσθη. Ἡμεῖς δὲ ἀκόμη ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν γέφυραν, κατασκευαζομένην παρὰ τοῦ Κράτους! Αἱ ὑποσχέσεις δὲ ἐνὸς πληρέζουσίου τοῦ Νομοῦ μας, διατελούντος τότε καὶ ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἔμειναν νεκραί. Αἱ ὑποσχέσεις αὗται πιθανὸν θὰ ἀνακωσθῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς. Ἄλλ' ἂς μὴ ἀπαγῶνται. Ὁ νοῦς τοῦ Ἡπειρώτου ὠρίμασεν.

Αἰτοῦμεν μόνον παρὰ τῶν Ἀρμοδίων, ὅπως μάς γνωστοποιήσουν, τὰ τῆς υποθέσεως ταύτης ἵνα θρηνησώμεν μόνοι μας τὸν ἐρχόμενον χειμῶνα τὴν τύχην μας.

Μεθ' ὑπολήψεως.

Κ. Δ. Παπᾶς

Ἐν Βαλίσσης Πωγωνίου

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 194/12-10-25

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΥΜΑΔΙΩΤΩΝ ΣΤΟ ΜΕΡΑΡΧΟ

Κύριε Μέραρχε

Η Αδελφότητά μας σας ευχαριστεί για την τιμή που αποδώσατε στο μοναδικό κάτοικο του χωριού μας Δρυμάδες- Πωγωνίου, συνταξιούχο δάσκαλο κ. Σπύρο Μπάκο, όπως από την εφημερίδα "Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ" πληροφορηθήκαμε. Λυπούμεθα μόνο που δεν γνωρίζαμε το γεγονός και δεν παρευρεθήκαμε. Τέτοιες ενέργειες οποιουδήποτε φορέα μας ικανοποιούν και μας θλίβουν συγχρόνως για την ερμώση του τόπου μας. Είναι όμως πραγματικότητα. Το

χωριό ερήμωσε, έχει κατοίκους μόνο από την Άνοιξη ως το Φθινόπωρο. Εμείς κάνουμε ό,τι μπορούμε για να θυμίζουμε στους χωριανούς τις ρίζες μας.

Επί τη ευκαιρία, οφείλουμε και ένα μεγάλο ευχαριστώ και στους ακρίτες φαντάρους. Η παρουσία τους αποτρέπει τη λεηλάτηση των οικιών μας από κάθε ξένο προς το χωριό επισκέπτη.

με τιμή

Για το Δ. Σ.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΑΣΤ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΘΩΜΑΣ ΧΡ. ΤΖΟΒΑΣ

Το ποτήρι της ζωής του άδειασε ναρίς, ξαφνικά και αναπάντεχα για τον αείμνηστο Θωμά. Η στοργική φροντίδα των πέντε αδελφών του δεν έφραξε τη βιαστική και ανώμαλη πορεία της καρδιάς του. Σταμάτησε για πάντα το πρωινό της 4ης Φεβρουαρίου στην Αθήνα.

Σημείωσε στην 60χρονη ζωή του μια απεγδάσιμη παρουσία στον κύκλο της επαγγελματικής του απασχόλησης-μηχανικός αυτοκινήτων-και επέσυρε την κοινωνική αναγνώριση και εκτίμηση. Ενθουσιώδης πρωτοεργάτης σ' όλες τις εορταστικές εκδηλώσεις του χωριού του (Ωριακόαστρο-Ιωαννίνων), γνήσιος γλεντζές κρατούσε άψογα τα μέτρα της κοσμιότητας και της αξιοπρέπειας. Φιλικός και ανοιχτοχέρης υπήρξε πρωτοπόρος σε κάθε εκδήλωση για το χωριό του.

Παιδόπουλο στο χωριό έζησε όλες

τις δοκιμασίες των πολέμων και των στερήσεων και θωρακίστηκε με αγνά πατριωτικά αισθήματα, που τον ανέδειξαν ξεχωριστό στολίδι στην οικογένεια του αείμνηστου Χρ. Τζόβα.

Αν απρόβλεπτες συνθήκες και αστάθμητοι παράγοντες του στερήσαν τη θαλπωρή της δικής του οικογένειας, τα σπιντικά των αδελφών του τον είχαν σγκαλιάσει με στοργή και συμπαράσταση σ' όλες τις αντιξοότητες και τα προβλήματα, που ήταν άλλωστε πολλά και αβόσταχτα.

Στα πονεμένα αδελφία του ας σταθεί παρήγορος και η μορφή του καλόβολου αδελφού, ας τα οδηγεί σε πράξεις, εκδηλώσεις και έργα, που θα τιμούν και τη μνήμη εκείνου και την μνήμη των γονιών τους.

Ας είναι ελαφρύ το χέμα της Αττικής γης.

Εφημερίδα "Το ΠΩΓΩΝΙ" του Δελβινακιώτη Κ.Χ.Οικονομόπουλου που εκδόταν στην Αθήνα φύλλο 9 / 21 Μαΐου 1936.

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

Μας τηλεγαν γι' αστείον οι μπαμπάδες μας απ' τὸν καιρὸ ἀκόμα ποὺ ὄγῃκε τὸ ρίζι «παλοῦκι ἐδῶ, παλοῦκι ἐκεῖ, φιλιζάνι ἀνάποδα, σῆρμα κουλουριασμένο». Καὶ σήμερὰ ποὺ καὶ τὰ ἀποχωρητήρια ἀκόμα ἔχουν ἀσῶματo, ἔμεις δὲν ἀεὶ-ωθήκαμε ν' ἀποκτήσουμε τηλέφωνο.

Τὸ Φαράγγι ἑνα χωριὸ τοῦ Πωγωνίου μὲ πολλὰς ἀνάγκες, ὁρίσκειται μέσα στὴν ἑρμημίᾳ. Τὸ νῆμα τῆς Ἀριάδνης δὲν ἔφτασε ἀκόμα ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων. Καὶ γρη῏α-στηκε πέραν αἰφλόγες νὰ φθάσουν στὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ μαθευτεῖ πὼς τὸ φαράγγι καίγεται. Ὅμως κύριε Ἐπάρχε, κακὸ δὲν εἶναι, νὰ πληρώνει κάθε χρόνο «κοροῖδίστικα» λεπτὰ γιὰ τὸ Ταμεῖο τηλεφωνικῆς Συγκοινωνίας;

Η ΒΗΣΣΑΝΗ

Λυπούμεθα εἰλικρινῶς γιὰτὶ οἱ Βησσανιώτες ἐξέλαβαν τὸ «Πωγωνι» ὡς ὄργανο τοῦ Δελβινακιστοῦ καὶ μᾶς τὸ γυρίσανε. Τίποτε ἄλλο.

ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ 9/21 Μαΐου 1936

Η ΦΙΛΙΑ ΤΗΣ ΒΗΣΣΑΝΗΣ

Στις 5-2-2000 το βράδι το Σάββατο πραγματοποιήθηκε στη Βήσσανη, στο Παρανεαγώγειο της Κοινότητας το οποίο εσχάτως ανακαινίσθη ως αρχαίο κειμήλιο και έγινε πολύ ωραίο, η καθιερωμένη ετήσια γιορτή της Φιλιάς της Βήσσανης με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων της Κοινότητας καθώς των γύρω χωριών Κεφαλόβρυσο, Καξιούς, Λαχανόκαστρο και Δελβινάκι. Παραβρέθηκε ο Δήμαρχος κ. Αθαν. Μποζιάρης και οι κκ Δημ. Μάνθος και Τέλης Βίλλης οικογενειακώς. Η εκδήλωση της Φιλιάς εστέφη υπό πλήρους επιτυχίας το φαγητό γιαχνή με σαλάτες και κρασιά τελείωσε στις 9 και μισή, οπότε άρχισε ο χορός με τον υποφαινόμενο Παντ. Άρημυρο ως άριστος χορευτής με τη Βασιλαρχόντισσα και τη μονή Γκά'ντα σκορπίζοντας ενθουσιασμό και κέφι. Τόσο καλά

έπαιζαν που με έκαναν να πετώ παρά τα 87 χρόνια της ηλικίας μου με τα Βορειοηπειρώτικα όργανα εφάμιλλα του Πέτρου Λούκα από το Δελβινάκι. Ετελείωσα με αθρόα χειροκροτήματα και αμέσως μετά ρίχτηκαν στο χορό οι χορευτές αμιλλώμενοι σε χορευτική τέχνη και δεξιότητες μέχρι πρωΐας. Αυτή η γιορτή σκοπό είχε παλαιά το ανάμνημα των τυχόν μαλλωμένων στην πορεία του χρόνου και το δόσιμο των χειρών εκατέρωθεν γιαυτό ονομάστηκε και Φιλιά. Τα φλάς των φωτογράφων άστραφταν συνέχεια αποθανατίζοντας τους χορευτές που γλάνθησαν με την ψυχή τους ευχόμενοι και του χρόνου. Πάνω από 250 ήταν οι συμμετασχόντες στη Φιλιά του 2000.

Παντελής Άρημυρος
Βήσσανη

Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΤΟ 2000 και ο Άγιος Κοσμάς

Ήταν η ώρα πέντε το απόγευμα που χτύπησε χαρμόσυνα η καμπάνα της Υπαπαντής στο Βασιλικό για τον εσπερινό. Όλοι την περίμεναν αυτήν την γλυκόλαλη καμπάνα και ομαδόν άρχισαν να συρρέουν στην εκκλησία άνδρες και γυναίκες με την πίστη τους ολοφάνερη στην ευλογημένη εκκλησιά. Οι γυναίκες κρατούσαν και μιά και δυό πρόσφορα. Ανεβαίνοντας τις σκάλες μπροστά τους αντίκρυσαν στολισμένη την εκκλησία απαstraπτουσα από νοικοκυριό στον περιβολό της με ανηρτημένες στην πρόσοψη και καμπαναριό τρεις γαλανόλευκες σημαίες. Το περιβάλλον έντονα εορταστικό με τα αειθαλή καλοκλαδεμένα δαφνόφυλλα και τα αγέραστα κυπαρίσια εδέχοντο τους πιστούς με καλοσύνη και καρτερία. Από τα αριστερά η σεβάσμια προτομή του Πατριάρχη Αθηναγόρα με το αεττίσιο βλέμμα παρακολουθούσε τη συρροή των πιστών με σιωπηράν βεβαίως ικανοποίηση.

Σύντομα η εκκλησία εγένισεν και προσήλθαν και εκκλησιαζόμενοι και από το γειτονικό Κεφαλόβρυσο. Την επομένη 2 Φεβρουαρίου εκτύπησε η καμπάνα στις 7 1/2 η ώρα και στις 8 προσήλθε και ο Μητροπολίτης Δρυνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτης κ.κ. Ανδρέας και εχοροστάτησε με την συνοδεία του από τέσσερις παπάδες. Η θεία λειτουργία ήταν υποδειγματική. Ο Σεβασμιότατος αναφέρθηκε με απλότητα και ευκρίνεια στο κήρυγμά του για τον Χριστό και την Ορθοδοξία. Η παρουσία του ελάμπρυνε τη γιορτή και πολλοί θυμήθηκαν μια άλλη εποχή, του 1940-1950 που το χωριό μας ήκμαζε από αρχοντιά και προκοπή, τότε που εγένετο ολονυκτία και προσήρχοντο με τα υποζύγια από τα γύρω χωριά και κυρίως από τη Βήσσανη. Οι παλαιότεροι έλεγαν πως προσήρχοντο εις την Χάρη της και από την Βόρειον Ηπειρον τη Βλαχοψηλωτέρα και το Λεσκοβίκι. Όμως τότε κάποια χρονιά από βραδύς έπεσε όλη τη νύχτα τόσο χιόνι που έγινε ένα μπό'ι. Και δημιουργήθηκε πρόβλημα όχι για τους πιστούς που ήλθαν στη Χάρη της αλλά κυρίως για τον ενσταυλισμό και την τροφή των υποζυγίων τους. Από εκείνη τη χρονιά η ολονυκτία λιγόστεψε ώπου στα χρόνια μας εξέλιπεν και το πανηγύρι της Υπαπαντής. Είχαμε βέβαια το πανηγύρι του Αηλιά αλλά αυτό ήταν τοπικό και περιορισμένο. Ετσι δημιουργήθηκε η ανάγκη ενός νέου πανηγυριού, του Αγίου Κοσμά. Ήταν απαραίτητο να χτισθεί η εκκλησούλα του. Και πράγματι με πρωτοβουλία των αιμνήστων Παναγιώτη Χρήστου, Παναγιώτη Μπέτζιου (Τούλη), Σταύρου Σεχόπουλου και άλλων συγχωριανών μας (ακόμη και με την προσωπική μου τεχνικήν επίβλεψιν, το αναφέρω αυτό υπερφάνως) ανεγείραμε το εκκλησάκι του Αγίου Κοσμά εις την θέσιν όπου ο Πατροκοσμάς είχε διδάξει στο διάβα του. Ετσι δημιουργήθηκε το φερώνυμο πανηγύρι στις 24 Αυγούστου κατ'έτος που όμως τώρα στις μέρες μας δεν έχει την αίγλη που γνωρίσαμε εμείς οι παλαιότεροι.

Βασιλικό - Παναγ. Κύρκος

ΟΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΤΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΟ ΓΛΕΝΤΗΣΑΝ

Το Σάββατο βράδυ 26 Φεβρουαρίου 2000 έδωσαν τον ετήσιο χορό τους οι Περιστεριώτες Αθηνών στην Καλλιθέα στην αίθουσα του Συλλόγου Ποντίων. Πιστεύουμε πως διασκέδασαν και αναμνήστηκαν παλιών ημερών. Θέλουμε να τους ευχαριστήσουμε για την ευγενική τους πρόσκληση να παρευρεθούμε, και να εκφράσουμε την λύπη μας

που δεν μπορέσαμε να ανταποκριθούμε. Οι στήλες της εφημερίδας, όπως άλλωστε και για κάθε Πωγωνήσιο Σωματείο, είναι πάντα ανοικτές για την παρουσίαση κάθε δραστηριότητας από την ζωή της Αδελφότητας. Και του χρόνου άξιοι να κρατάτε την ωραία παράδοση της Αδελφότητας στην πολύχρονη ιστορία της.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ 2000!

- ➔ Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει καλοκαίρι θα μυρίσει, έλεγαν οι παλιοί, και δεν είχαν άδικο.
- ➔ Περιμένοντας την Άνοιξη που εφέτος μας έρχεται μαζί με το Πάσχα και τις εκλογές!
- ➔ Και τι να πούμε, και τί να προβλέψουμε τούτη τη φορά που έχουμε και τηνONE!
- ➔ Ε, μή πει κανείς πως ειδικά το Πωγώνι μπορεί να το ενδιαφέρει η είσοδος στην... ONE ή η μετάONE εποχή;
- ➔ Το Πωγώνι είναι έξω από όλες τις εποχές και αυτά τα συνθήματα αν ακουστούν στην επαρχία μας θα είναι μεγάλη κορο'ιδία!
- ➔ Τους Πωγωνήσιους τους ενδιαφέρουν αλλιώς αυτές οι εκλογές.
- ➔ Όλοι θάχουν μιά και μόνη περιέργεια. Να δούν πόσοι απόμειναν που ψηφίζουν ακόμη στα χωριά τους. Γιαυτό αγωνιούν και οι υποψήφιοι. Τα...κουκιά τους ενδιαφέρουν.
- ➔ Θάχουμε να λέμε μετά τις εκλογές κατά το Πάσχα των Παθών.....
- ➔ Βαρύς ήταν ο φετεινός χειμώνας. Οι παγωνιές και τα χιόνια θύμισαν παλιούς ... καλούς χειμώνες!
- ➔ Οι κτηνοτρόφοι πάντως τα κατάφεραν καλά, λίγοι καθώς γίνονται χρόνο με το χρόνο και με τις βελτιωμένες εγκαταστάσεις.
- ➔ Από ΚΑΠΗ και γεροντική πρόνοια επίσης καλά πάμε. Παραμένει πρώτο και κυρίαρχο πρόβλημα και καλά κάνουν οι Δήμοι και οι Κοινότητες που το φροντίζουν.
- ➔ Μέχρι καιγυμναστική έχει το πρόγραμμα!
- ➔ Ανανεώθηκε το προεδρείο της Ομοσπονδίας μας, και νάναι καλορίζικο και προκομένο
- ➔ Όλοι περιμένουν να δούν τις πρώτες ενέργειες και τα πρώτα αποτελέσματα των προσπαθειών.
- ➔ Και μείς οι... εφημεριδάδες, που βραβευθήκαμε, θα τους παϊνέσουμε τις επιτυχίες.
- ➔ Αλλά και δεν θα τους χαριστούμε σταπαραπατήματα!
- ➔ Πρώτο τους μέλημα πάντως παραμένει το δυνάμωμα των δεσμών των αποδήμων Πωγωνησίων και η συνεργασία με τους ...Καποδιστριακούς!
- ➔ Για να πάρουν και οι Καποδιστριακοί τη μισή ευθύνη για τα ...χασμιλίκια που παρατηρήθηκαν. Οι Αδελφότητες είναι τοπική ανάγκη και ...δύναμη. Και έχουν γράψει ιστορία.....
- ➔ Άντε και καλή Σαρακοστή και ελπίζουμε να προλάβουμε το Πάσχα με το επόμενο φύλλο για να πούμε τις πασχαλιτικές ευχές.

K.X.K.

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΥΜΑΔΙΩΤΩΝ

Στις 19 Μαρτίου 2000 και από ντής" της Ηλιούπολης στις οδούς ώρας 12.00 θα πραγματοποιηθεί η Αλκιβιάδου και Μνησικλέους, με συνεστίαση της Αδελφότητας των φαγητό και κλαρίνα και με 5.000 Δρυμαδιωτών στο Δημοτικό αναδραχμές η πρόσκληση. Τηλ. ψυκτήριο του άλσους "Δημ. Κι- 8222523.

Η ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ - ΚΑΒΑ

ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094
Για τις γιορτές, πανηγύρια και κάθε μέρα
ποτά και κρασιά σε πλούσια συλλογή